

Työterveyslaitos

Työ ja työnteon tavat ovat muutoksessa

Tuomo Alasoini

tuomo.Alasoini@ttl.fi
@tuomoalasoini

Kolme väitettä työelämän muutoksesta

VÄITE 1

Työelämä ei muutu tilasta X tilaan Y
vaan se muuttuu **monikerroksisemmaksi**

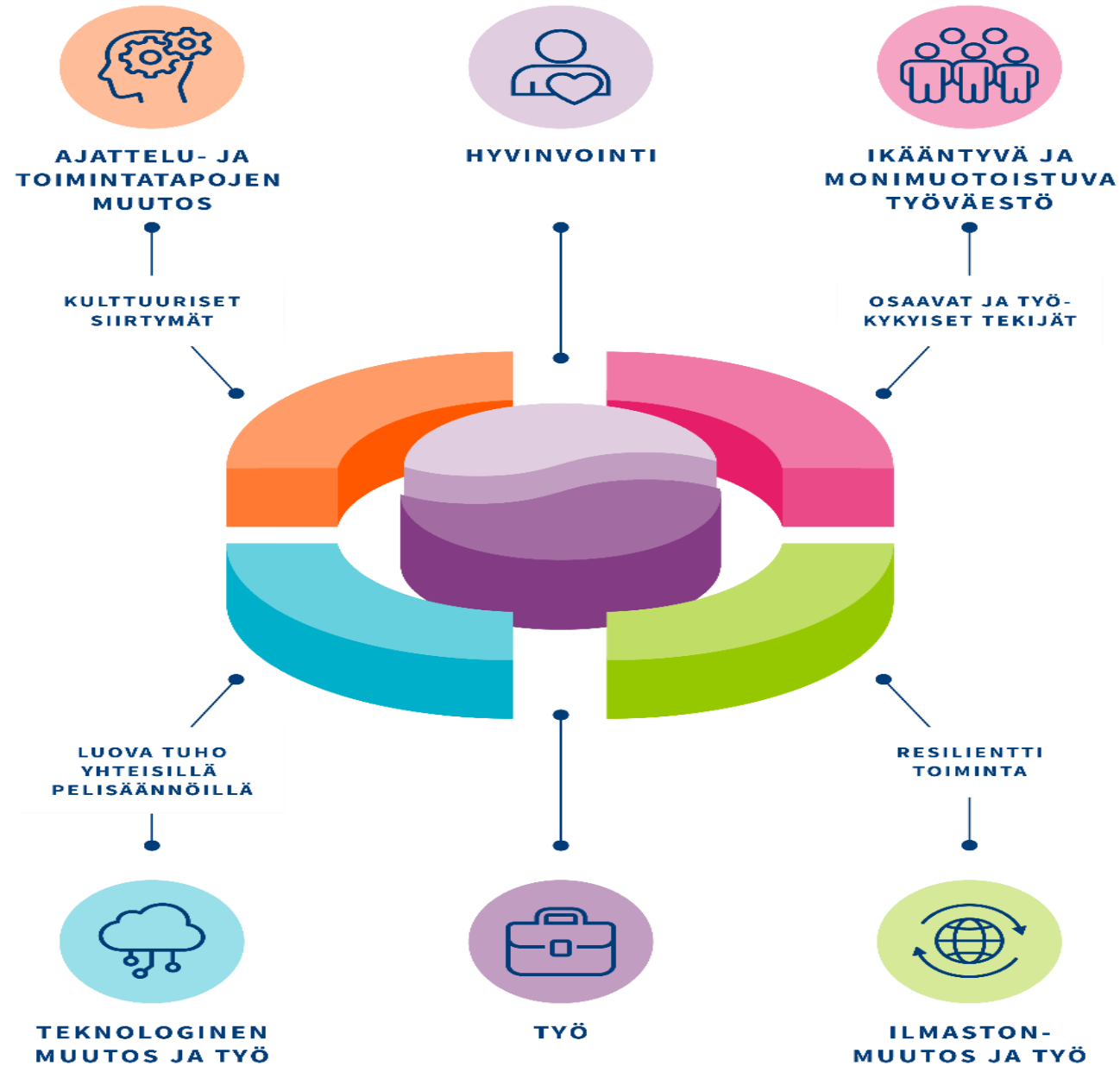

VÄITE 2

**Työelämä ei muutu paremmaksi
tai huonommaksi
vaan se muuttuu erilaiseksi**

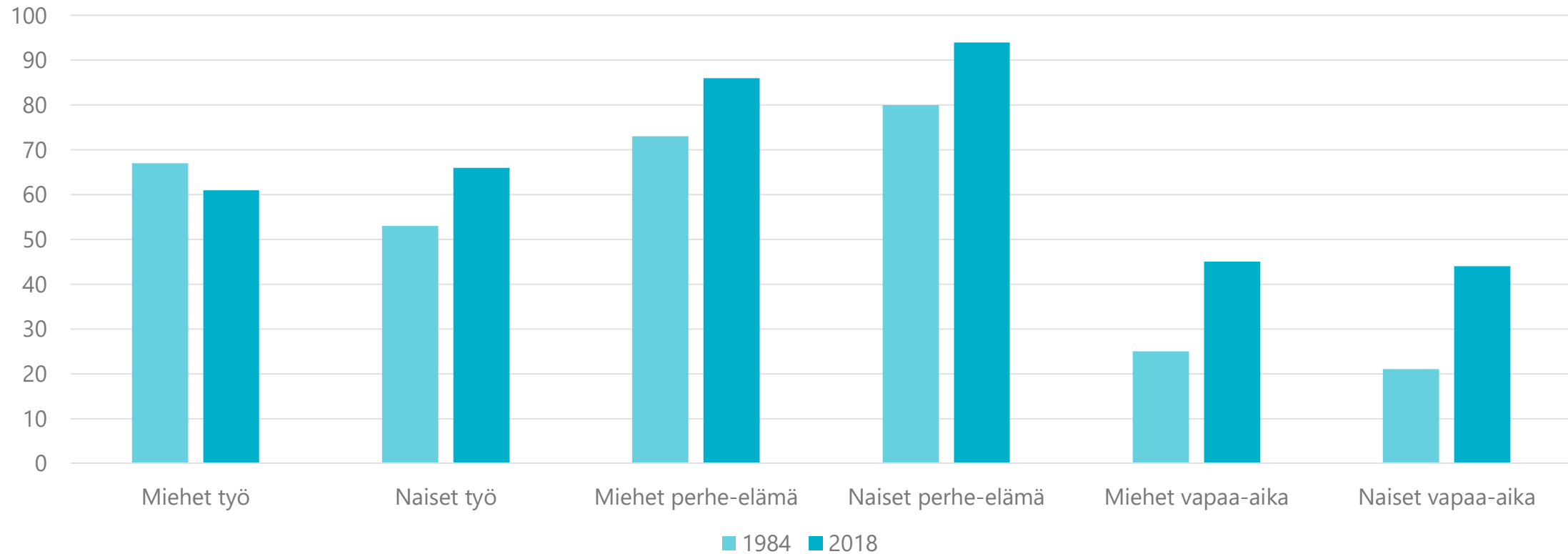
VÄITE 3

**Työelämä ei muutu
jonkin valmiin mallin tai kaavan
vaan ihmisten toiminnan myötä**

Eri elämäntilanteiden suhteellinen merkitys palkansaajilla (Sutela ym. 2019)

"Erittäin tärkeinä" pitäneet, %

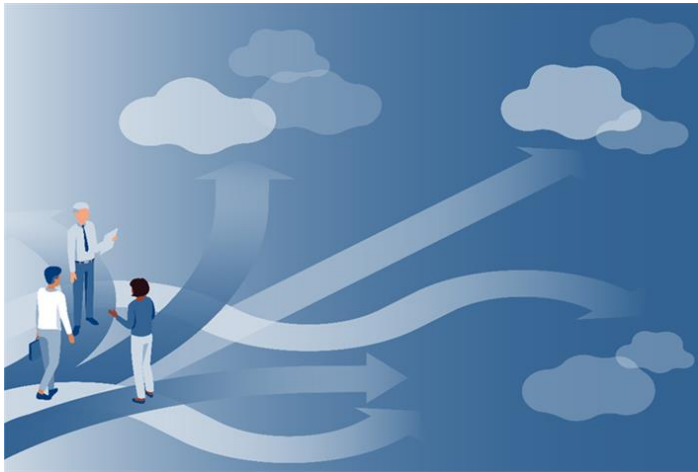

Ylikuumentuminen

- Kaikkien keskeisten elämänalueiden merkitys on jo pitkän aikaa kasvanut suomalaisilla palkansaajilla.
- Taustalla on laajentunut mahdollisuuksien kenttä: digitalisaatio, some, työajan lyheneminen, vapaa-ajan tarjonnan lisääntyminen ja kulttuurinen paine ("elämä ei ole hyvää, jos ei ole ehtinyt tehdä sitä ja tätä").
- Tämän seurauksena elämä tuntuu ahtaalta aiheuttaen eri elämänalueiden välistä kitkaa ja psyyken yliaktivaatiota.

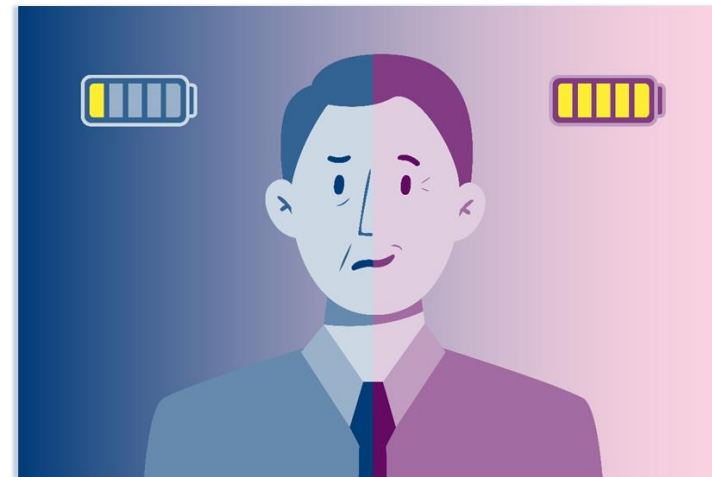
Ennakoimattomuus → psykologisen turvattomuuden tunne

Sidoksisuus → kuplautuminen ja systeeminen riippuvuus

Vaihtelevuus → omaehtoisten valintojen lisääntyminen ja kasvava merkitys

Päivitettävyys → työssä kehittyminen vaatimuksena ja mahdollisuutena

Toimenpiteitä

- Tunnistettava ylikuumentumisen mekanismeja niin yksilö-, yhteisö- kuin yhteiskuntatasolla. Työpaikoilla tarvitaan ennaltaehkäisevää synkronointia ja priorisointia.
- Ennakoivien ja resilianttien menettelytapojen kehittäminen niin yksilöiden, organisaatioiden kuin koko yhteiskunnan tasolla. Työpaikoilla tarvitaan kokeiluja ja moniäänisyyttä.
- Valmiuden lisääminen omalta mukavuusalueelta poistumiseen ja vuoropuheluun yli verkostojen välisten rajojen.
- Siirrettävien metataitojen sisällyttäminen koulutukseen syväosaamisen rinnalla. Joustavien ja yksilöllisten uravalintojen tukeminen työpaikoilla ja koko yhteiskunnassa.
- Kehittymismahdollisuuksien ja -vaateiden tasapainottaminen. Ihmisten erilaisuuden huomioon ottaminen oppijoina.

Työterveyslaitos

KIITOS!

@tuomoalasoini

ttl.fi

@tyoterveys
@fioh

tyoterveyslaitos

tyoterveys

Tyoterveyslaitos

